

MURAT GÜLSOY

BELİRSİZ
BİR ÂNIN
KIYISINDA

MURAT GÜLSOY
BELİRSİZ BİR ÂNIN
KIYISINDA

Can Çağdaş

Belirsiz Bir Anın Kiyısında, Murat Gülsoy

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Mayıs 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 8000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Düzeltilti: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Alper Zeki / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak fotoğrafı: Süreyya Ada Gülsoy

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-5122-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750751226

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

MURAT GÜLSOY
BELİRSİZ BİR ÂNIN
KIYISINDA

ÖYKÜ

♥can

Murat Gülsoy'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Oysa Herkes Kendisiyle Meşgul, 1999

Bu Kitabı Çalın, 2000

Âlemlerin Sürekliliği, 2002

Binbir Gece Mektupları, 2003

Büyübozumu, 2004

Bu Filmin Kötü Adamı Benim, 2004

Sevgilinin Geciken Ölümü, 2005

İstanbul'da Bir Merhamet Haftası, 2007

602. Gece, 2009

Karanlığın Aynasında, 2010

Tanrı Beni Görüyor mu? 2010

Baba, Oğul ve Kutsal Roman, 2012

Nisyan, 2013

Gölgeler ve Hayaller Şehrinde, 2014

Yalnızlar İçin Çok Özel Bir Hizmet, 2016

Öyle Güzel Bir Yer ki, 2017

Ve Ateş Bizi Tüketiyor, 2019

MURAT GÜLSOY, 1992-2002 yılları arasında arkadaşlarıyla *Hayalet Gemi* dergisini çıkardı. *Bu Kitabı Çalın* adlı kitabıyla 2001 Sait Faik Hikâye Armağanı'nı, *Bu Filmin Kötü Adamı Benim* adlı romanıyla 2004 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, *Baba Oğul ve Kutsal Roman* adlı kitabıyla 2013 Notre Dame de Sion Edebiyat Ödülü'nü, *Gölgeler ve Hayaller Şehrinde* adlı romanıyla da 2014 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü kazandı. Kitapları çeşitli dillere çevrilen Murat Gülsoy, Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim üyesi, mühendislik ve yaratıcı yazarlık dersleri veriyor; sadece yazmayı değil, yazmak üzerine düşünmeyi de seviyor.

muratgulsoy.wordpress.com

İçindekiler

Sınav Sabahı.....	13
<i>Trapped</i>	47
Seçilmiş.....	83
Babanız Geldi	117
<i>Unheimlich</i>	159
Anestezi	189
Geschwind Sendromu.....	233

Yedi-sekiz yaşlarındaydım. Sevimli sarı bir kaplumbağa şeklindeki arabanın tombul çamurluklarından birine çarpmıştı kafam. Ne yazık ki araba hareket halindeydi. Okuldan çıkmış eve gidiyordum, ne olduğunu anlamadan kendimi yerde buldum. Çok hızlı olmasa gerek, ölmedim. Sadece çarpma ânında tüm algılarımın ne kadar keskinleştiğini hatırlıyorum. Dünya farklı bir yer gibi görünmüştü gözüme, düşüncelerim dışında her şey yavaşlamış hatta durmuştu. İnsanların yüzlerinde dehşet vardı ve ben ölüm öncesi iyimserlik denilen kavramın varlığından haberdar değildim. Evet var böyle bir şey. Artık öğrendiniz. Ölmeden önceki son saniyelerinizde asla ölmeyeceğinizi düşüneceksiniz. Son ânın içindeymiş sonsuzluk.

SINAV SABAHI

Bu sabaha hiç hazır değildi, hayır böyle olmamalıydı. Giffen malı neydi? Arz talep eğrisi? Bitmek bilmeyen sınavlar. İnsan otuzuna da gelse sınavlara girmek zorunda kalıyor işte. Hayır, Ömer henüz yirmi dokuz yaşında ve müfettişlik sınavına gecikmiş durumda. Elbette otobüs gelmiyor. Yolu hesaplıyor. Ucu ucuna yetişebilir. Normal şartlar altında. N.Ş.A. O kimyada vardı ve yıllar önce haloldu, yoksa fizik miydi? Bugünkü sınavda başka sorular çıkacak. Genel yetenek tamam, orada sorun yok. Ama uzmanlık alanı sallanmakta. Baş ağrıyor. Bütün gece bir sağa bir sola döndü. Ayça'yı da uyutmadı. Sürekli kafasında olası sorular. Fiyatı artmasına rağmen talepte azalma olmuyor, Giffen malı işte. Arz arttığı zaman normal şartlarda fiyat azalır, talep arttığı zaman fiyat artar. Fiyat artıyorsa talep azalır. Ama Giffen malında öyle olmaz. Of, otobüs gelmiyor. Gelse de artık yetişemeyecek. Taksiye para vermek sokağa para saçmaktan başka ne ki? Ayça'yla bazen tartışıyorlar. Genellikle maddi konulardan çıkıyor bu tartışmalar. Belki durumları biraz daha iyi olsa hiç kavga etmezler. Ayça'nın gözü sürekli tatil reklamlarında, paket turlar, indirimli uçuşlar, uç uca eklenen izinler... Oysa Ömer için tüm bunlar boş işler. Üç-beş günlük tatil harcamaları için tüm yıl köpek gibi çalışmak kadar

saçma bir şey olabilir mi? Peki ne yapmalı? Ayça'nın hayal kırıklığıyla camlaşmış güzel kara gözlerine uzun uzun bakamıyor Ömer. Zihninin içinde bile. Beceremiyor. Verecek mantıklı bir cevabı yok. Soru neydi? Soruyu bile tam anlamıyla yerli yerine oturtamıyor ki...

Artık kararı bedeni veriyor, eli kalkıyor, taksinin sürücüsüyle göz göze geliyor, yüz hatları geriliyor, araç önünde zınk diye duruyor, durakta bekleyenlerden halle etmeye hazır olanlara aldırıyor ve arka koltuğa oturuyor. Sürücüsüyle gereksiz yere samimi olmaya çalışan müşterilerden değil Ömer, hiç olmadı. Bu bir hizmet, bedelini ödeyecek, tek beklediği zamanında gideceği yere varmak. Taksinin içinde ağır bir koku var, kavunlu bir araba parfümü. Midesi bulamıyor. Sürücüye gideceği adresi söylüyor. Sürücünün canı sıkılıyor.

“Çok trafik var o yönde.”

“Sınava yetişmem lazım, ara yollardan falan gidemez miyiz?”

“Çevre yolu açık gibi. En azından silme kırmızı değil.”

Birlikte haritaya bakıyorlar. Sürücünün saçından gelen şampuan kokusuna şaşırıyor Ömer. İyi, temiz bir adam.

“Evet evet oradan gidelim.”

Patates! Evet, Giffen malı örneği patatestir, bunu unutmamalı. Fiyatı ne kadar artarsa talep azalmaz, tam tersine çoğalabilir bile. Çünkü patates pahalalmışsa diğer besinlerin fiyatı daha da artmıştır. Fakirler, patates pahalı o halde et yiyelim, diyemez. Kimdi? Bir Fransız kraliçesi vardı. Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler demişti galiba. Ya da o anlama gelecek laflar. Sonra giyotine gitti. Gitti mi gerçekten? Galiba o kelime pasta değil de

makarna anlamına geliyordu. Yoksa hakikaten pasta mıydı? Ömer hatırladığı hiçbir şeyden emin değil uzun zamandır. Sürekli okuyup inandığı bilgiler yanlış çıkıyor. Patatesi unutma. Peki ama fiyatı düşüyor diye talebin artmadığı durumlar yok mu? Var tabii, ama onların adını hatırlamıyor. Mezar fiyatları düşüyor diye insanlar ölmenin tam sırası deyip mezar satın almaya koşmazlar örneğin. Bunu yıllar önce üniversitede duymuştu. Kimdi söyleyen hoca? Adı aklımdan uçup gitmiş. Böyle böyle kandırıyorlar insanları, hep çarpıcı örnekler, uç durumlar. Oysa gerçek hep ortalama, gerçekler sıkıcı, sürprizi yok, bin hamle öncesinden tahmin edebilir insan sonucu. Zaten belediye defin hizmetlerini bedava veriyor uzun bir süredir. Mezarlık kapılarına, her canlı bir gün ölümü tadacaktır, diye yazıyorlar zevkle. Biliyoruz, diye sinirleniyor Ömer her gördüğünde bu yazıları. Sonunda ölüm var. Ne kötü bir hikâye! Herkes sonunda ölüyor. Taksinin arka koltuğuna alışı bile, dışarıyı farklı bir gözle inceliyor şimdi, insanlar duraklarda bekliyor, yaya geçitlerinde bekliyor, araçların içinde bekliyor, ışıklar yanıyor, sönüyor, geçiyorlar, geliyorlar, gidiyorlar. Herkes ne yapacağını biliyor. Karmaşık gibi görünen bir düzenlilik. Arabalar akıyor, zaman ilerliyor. Ömer yoldaki tüm araçların sınav yerine doğru gittikleri yanılmasına kapılıyor kısa bir an için. Taksimetredeki rakamlar beklediğinden daha hızlı yükseliyor. Kaç yüz metrede bir atıyor diye tahminlerde bulunmaya çalışıyor. Sürücü yaman adam, aralara giriyor, yandan dalıyor ama trafik fena. Yarım saat kaldı sınava. Gecikirse içeri almayabilirler. Belki de alırlar. Ama riske giremez. Kaç yıldır ilk kez açılıyor bu sınav. Sınavlar, yükseltmeler, ücretli kölelik, ekmek, patates, Giffen malı, pasta, Marie Antoinette. Giyotin. Onu icat eden adamın adıydı değil mi Giyotin ve o da giyotinde mi can vermişti? Yoksa bu da doğru bilinen yanlışlardan

biri miydi? Genel yetenek soruları arasında çıkar mıydı? Örnek sınav soruları dil ve matematik üzerine kuruluydu. Ayça mutsuz mu? Evet. Nereden çıktı şimdi bu? Soru neyse de cevabın bu kadar ani ve kesin olması? Ayça mutsuz mu? Evet. Cevap neden bu kadar kısa, net ve çabuk? Çünkü kendisi de mutsuz. Çiftlerden biri mutsuzken diğerinin mutlu olması mümkün mü? Değil tabii. Bir doğa kanunu kadar kesin bir bilgiye benziyor bu düşünce. O halde mutlaka bir adı vardır. Patatesin bile çok yakışıklı bir adı var: Giffen malı. İnternete girip “Çiftlerden biri mutsuzken diğerinin mutlu olması mümkün mü?” diye yazıyor. Elbette bir saçmalıklar listesi çıkıyor karşısına, şarjını boşa harcamamak için boş veriyor. Ama soru kafasının içinde çınlıyor: **Ayçamutsuzmu?Evet.** Soru ve cevap bir arada, yapışık. Gözünün önünde moleküller, atomlar dönüyor, nedense bin yıl önce okuduğu lisenin kimya dersleri canlanıyor şimdi, aslında hem sever hem korkardı kimyadan. Tam anladım sanırken bir özel durum çıkardı karşısına, yıkılırdı. Elementler tablosu büyü ile bilmece arasında bir yerde duruyordu örneğin. **Ayçamutsuzmu?Evet.** Ne yaparsa yaparsın, istediği kadar geriye, kimya derslerinin ayrıntılarının arasına saklansın, bu pis soru-cevap gelip buluyordu Ömer’i. Hem sonra giyotin bıçağının inişi var, güneşte parlayan çeliğin cümleyi tam gereken yerinden ayırması. E: Bıçak havada parlıyor. V: Bıçak yerinden oynadı. E: Bıçak şimşek gibi iniyor. T: Bıçak hedefine vardı. Baş gövdeden ayrıldı. Bir anda. **Ayçamutsuz –şıraaak** diye iniyor **Evet ve– mu?** soru eki ayrılıyor gövdeden, geride cansız bir beden kalıyor: **Ayçamutsuz.** Çaresiz, bu düşünceyi kovmak için taksi sürücüsünün sorularını rasgele yanıtlamaya başladı. Ekonomiden dış politikaya, belediye seçimlerinden tek adam rejimine, serserilik yapan büyük oğlundan kayınvalidesinin mide sorunlarına uza-

nan sınırsız bir konuşma alanı var taksi sürücüsünün. Lafların içinde boğuluyor Ömer. Telefon bazen kurtuluş olabiliyor.

“Efendim anne?”

“Günaydın Ömercim, iyi şanslar dileyeyim dedim.”

“Sağ ol anne.”

“Nasıl kalabalık mı sınav? Çok müracaat var mı?”

“Daha yoldayım.”

“Ne!”

“Taksideyim. Çok trafik vardı.”

“Ah evladım, biraz erken çıksaydın.”

“Merak etme yetişirim.”

“Tükeniyorum bak.”

“Tamam anne ya...”

“Ha bir de...”

“Evet?”

“Akşama bekliyorum.”

“Akşam mı?”

“Nasıl unutursun Ömerciğim? Sınav telaşından herhalde. Teyzenin seneyi devriyesi. Lokma dökeceğim. Hoca da gelecek. Bekliyorum mutlaka. Haydi Allah zihin açıklığı versin. Heyecan yapma. Bak küçükken de hep acelecilikten kaybederdin.”

Pencüse severler güzeli gencüse. Ömer sadece bir kulağıyla annesini dinliyor. Gözünün önünde teyzesi. Tavla oynuyorlar. Çat çat kırıyor teyzesi pullarını. Çocuk Ömer’in gözleri tavlanın desenlerinde, nasıl yapmışlar acaba, tahta parçalarını kesip biçip bir araya getirmişler, üzerine bir cila atmışlar, güzel olmuş... Hop mars oldun Ömerciğim. Aa, gömleğin sökülmiş, hop, al bakalım koltuğunun altına tavlayı, “bilmiyorsan bu boku, git de mektebinde oku” derlerdi büyüklerimiz. Ömer’in gözleri doluyor. Tüm çocukluğu Hale Teyzesiyle geçmiş, nasıl dolmasın? Ayça’ya çocukluğuyla ilgili anılarını an-

latırken fark ediyor en çok. İnsan biriyle birlikteyken kendine bakışı da değişiyor. Ne annesi ne de babası var geçmişinde. Varsa yoksa teyzesi. Anne baba hep işte. Hep çalışıyorlar. Hep maaşlarından şikâyet ediyorlar. Hep memurlar. Hep öğretmen. Hep Maltepe sigarasının ağır kokusu, alüminyum tencerelerin kararsız hafifliği, etin azlığı, evin havasızlığı... çamaşır, bulaşık, ütü, çamaşır, bulaşık, ütü labirentinde büyüyen deney faresi Ömer'in sayfaları akordeona dönmüş ders kitapları. Gerçek bir akordeonu o kadar geç gördü ki Ömer... Ayça'yla Güney'e gitmişlerdi, güzel, küçük bir motel bulmuşlardı. (Ayçamutsuzmu?Evet. O zamanlar değildi! Unut bunu!) Ayça bulmuştu moteli, güzeldi, küçük, temiz, sessiz, sahibi yaşlı, eşyası eski. Sahilde turladıktan sonra bir yerde oturup birer kadeh şarap içerlerken akordeoncu gelmişti yanlarına. Uzun uzun çalmıştı o günün popüler şarkılarını. Aletin kırmızı lake gövdesinin üzerindeki küçük düğmelerin ne işe yaradığını düşünerek dalgın mesut yudumluyordu ucuz kırmızı şarabı. Çav bela, çav bela, çav çav çav. Ömer bahşiş bekliyor adam. Canı sıkılmıştı Ömer'in. Bilgisayar oyunu gibi diye düşünmüştü. Birazcık zevk aldıysan bedelini hemen ödemelisin. Akordeonun az önce huşu içinde dinlediği sesi şimdi rahatsız edici bir gürültü gibi geliyordu. Oysa özgür olmak isterdi Ömer, birçokları gibi. Tamamen özgür. Ne bu sınava gireyim ne kredi kartlarının limitlerini düşüneyim, ne işimde yükselmeye çalışayım... Sadece ben, ben olduğum için yaşayayım. Canım ne isterse yapayım. Sahilde kumlara uzanayım. Yıldızları seyrederken uykuya dalayım. Bir telefon numaram olmasın. TC kimlik numaram olmasın. Kredi kartım olmasın. Kart şifrem olmasın. Annemin kızlık soyadı olmasın. Bir kaydım olmasın şu dünyada. Özgürlük böyle bir şey olsa gerek. Hale Teyzesi böyle bir kadındı sanki. Öyle hatırlıyor. Başkalarının önem

verdiği yüzeysel şeylere değer vermeyen, hakiki şeylere dokunabilen bir insan. Oysa yanlış. Hiçbir istediğini gerçekleştiremedi teyzesi. Konservatuvara gidemedi. Bir ressamın atölyesine de gidemedi. Şehirde açılan birçok sergiyi bile görme fırsatı bulamadı. Ya Ömer'e bakıyordu ya da ailenin başka bir eksikliğini gideriyordu. Annesinin aldığı üç kuruş maaşın somut varlığı karşısında öyle çok eziliyordu ki... Hep eksikti, gerideydi, açığı vardı. Bunları kapatmak için ablasına elinden gelen yardımı esirgemiyordu. Belki de karakteri öyleydi. Teyzesinin parmakları gözünün önünde şimdi, fırçayı tutuşu, suya yavaşça daldırışı, boyları karıştırışı, kâğıdın üzerinde yayılan boylar... Her an gökyüzüne dönüşecek mavilik, gelincikler sonra, kazayla damlamış kırmızı noktaların çiçeklenmesi... Suluboya hayat gibi Ömer, neden? Çünkü geri dönüşü yok, su kâğıda bir kez değdi mi bitti... Oysa yağlıboya öyle değil. O yüzden suluboya rüya gibi, şaşırtıcı, doğal bir büyü. Ömer sıradan bir konuşmayı dinler gibi dinliyordu teyzesini o sıralarda, ama müfettişlik sınavına gecikmişken, Ayça her geçen gün daha da mutsuz olurken, kavun ekstrelili bir parfümle tütsülenmiş bir taksinin içinde dakikaları sayarken bu konuşmayı çok farklı bir ağırlıkta hatırlıyor.

En sonunda çıkılan çevreyolunda trafik biraz rahatlayınca sürücü hızlanıyor. Ömer rahat bir nefes alıyor, sınava yetişecek. Müfettiş olacak. Maaşı artacak. Ayça mutsuz olmayacak. Bu kadar basit olsun her şey, lütfen. Yorgun. Giffen malı? Patates. Fiyatı ne kadar artarsa artsın... Bizim hayatımızda değişen hiçbir şey olmayacak. Belki de çiftler bir süre sonra bu yüzden çocuk yapıyor. Bir umut. Belki bir kızı olursa? Ömer nedense çocuk deyince, bir kızı olacağını hayal ediyor hep. İsmi ne koyacaklar? Ayça'yla hiç konuşmadılar bu konuyu ama

Sadece çarpma ânında tüm algılarımın ne kadar keskinleştiğini hatırlıyorum. Dünya farklı bir yer gibi görünmüştü gözüme, düşüncelerim dışında her şey yavaşlamış hatta durmuştu. İnsanların yüzlerinde dehşet vardı ve ben ölüm öncesi iyimserlik denilen kavramın varlığından haberdar değildim. Evet var böyle bir şey. Artık öğrendiniz. Ölmeden önceki son saniyelerinizde asla ölme-yeceğinizi düşünceksiniz. Son ânın içindeymiş sonsuzluk.

Tek katlı, bahçeli evlerin olduğu otoban kenarındaki gizemli mahalleden oyuncu belleğin dehlizlerine, kuyuya fısıldanan sırlardan mezarından kalkıp gelen ölümlere, insan gibi makinelerin tuhaf dünyasından uykuyla uyanıklık arasındaki belirsiz anlara uzanan tekinsiz bir yolculuk; acımasız bir yazarın kaleminden çıkan uçuş korkusu ve nihai sonsuzluk.

Murat Gülsoy, gerçekte gerçeküstünün sınırlarında dolaşan yedi öyküyle insan ruhunun karanlık sırlarını yer yer muzip yer yer ürkütücü bir atmosferin içinde anlatıyor.

#düş #tekinsiz #serüven #tuhaf #gerçeküstü #uykuhali #bilinçaltı

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

öykü

ISBN 978-975-07-5122-6

9 789750 751226